

ส.ว. 10 กลุ่มอาชีพตามบทเฉพาะกาล

ฉัตรชัย ศรีเมืองกาญจน

วิทยากรชำนาญการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในวาระเริ่มแรก กำหนดให้มีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 250 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ถวายคำแนะนำ โดยสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวมีวิธีการได้มา ดังนี้

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 200 คน ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่น้อยกว่า 25 วัน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อคัดเลือก จำนวน 50 คน

2. คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา คัดเลือกบุคคลผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ในอันที่จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาและการปฏิรูปประเทศ มีจำนวนไม่เกิน 400 คน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อคัดเลือก จำนวน 194 คน

3. แต่งตั้งโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รวมจำนวน 6 คน

สำหรับการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น หลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2561 และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2561 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคล เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยได้กำหนดแผนการดำเนินงาน ออกเป็น 4 ช่วงเวลา คือ 1) รับลงทะเบียนขององค์กร ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ระหว่างวันที่ 15-24 ตุลาคม 2561 2) ตรวจสอบคุณสมบัติองค์กร ระหว่างวันที่ 25-29 ตุลาคม 2561 3) ประกาศผลการลงทะเบียนขององค์กรในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 และ 4) พิจารณาคำร้องคัดค้านขององค์กรระหว่างวันที่ 6-14 พฤศจิกายน 2561 (กต. มีมติกำหนดวันรับลงทะเบียนองค์กรส่งสมัคร ส.ว. 15-24 ต.ค.นี้, 2561) ทั้งนี้ องค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคล เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ องค์กรนั้น ต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร มาแบ่งปันกันหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้ง มีสิทธิแนะนำชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดได้องค์กรละ 1 คน

องค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคล เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ โดยในวาระเริ่มแรกตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 200 คน จากบุคคล 10 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง อันได้แก่ ผู้เคยเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
2. กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ ผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้พิพากษา ตุลาการ อัยการ ตำรวจ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
3. กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข อันได้แก่ ผู้เป็นหรือเคยเป็นครู อาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา แพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
4. กลุ่มอาชีพกสิกรรม ปศุสัตว์ พืชล้มลุก ทำนา ทำสวน ทำไร่ ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
5. กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
6. กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธาณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
7. กลุ่มผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและผู้ประกอบกิจการอื่น ๆ ผู้ประกอบธุรกิจหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบกิจการหรือพนักงานโรงแรม ผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
8. กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น ประชาสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์ หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
9. กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา สื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน
10. กลุ่มอื่น ๆ

ทั้งนี้ ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 13 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 14 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 ย่อมมีสิทธิสมัครในกลุ่มอื่น ๆ ได้ ซึ่งจะได้กล่าวในลำดับต่อไป

สำหรับองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มีความประสงค์จะลงทะเบียน ให้ผู้มีอำนาจทำการแทนองค์กรหรือบุคคลที่องค์กรมอบอำนาจให้ทำการแทน โดยแสดงหลักฐานหนังสือมอบอำนาจ (ตามแบบ ส.ว. 3) ยื่นคำขอลงทะเบียนขององค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา (ตามแบบ ส.ว. 2) ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่สำนักงานขององค์กรนั้นตั้งอยู่ในกรณีที่องค์กรมีสำนักงานหลายแห่งให้ถือที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ในการยื่นคำขอลงทะเบียนขององค์กรและจะต้องยื่นคำขอยภายในวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และการยื่นคำขอลงทะเบียนขององค์กร ให้เลือกกลุ่มดังกล่าวข้างต้นได้เพียงกลุ่มเดียว

วิธีการสมัคร คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม

ก. วิธีการสมัคร

ตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 กำหนดวิธีการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา 2 วิธี คือ

1. ยื่นใบสมัครด้วยตนเอง
2. สมัครโดยคำแนะนำขององค์กร

โดยผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิสมัครเพื่อเข้ารับเลือกในกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว และสมัครได้เพียงวิธีการเดียว รวมทั้งมีสิทธิสมัครได้เพียงอำเภอเดียว และเมื่อได้ยื่นใบสมัครแล้วจะถอนการสมัครมิได้ หากผู้ใดสมัครเข้ารับเลือกมากกว่าหนึ่งกลุ่ม มากกว่าหนึ่งวิธีการ หรือมากกว่าหนึ่งอำเภอ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด 5 ปี

ข. คุณสมบัติ

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ในวันสมัครรับเลือก
- 3) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่า 10 ปี ทั้งนี้ ไม่ใช่บังคับแก่สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มอัตลักษณ์อื่น
- 4) ผู้สมัครต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ด้วย
 - (ก) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในอำเภอที่สมัครรับเลือก
 - (ข) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอที่สมัครรับเลือกมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก
 - (ค) ทำงานอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก
 - (ง) เคยทำงานหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือก แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี
 - (จ) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครรับเลือกเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา

คุณสมบัติของผู้สมัครโดยคำแนะนำขององค์กร

ผู้สมัครโดยคำแนะนำขององค์กรนอกจากจะมีคุณสมบัติทั่วไปของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นสมาชิกขององค์กรมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก
- 2) เคยเป็นสมาชิกขององค์กรมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 3) ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก
- 4) เคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี

ค. ลักษณะต้องห้าม

- 1) ติดยาเสพติดให้โทษ
- 2) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- 3) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- 4) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- 5) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- 6) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- 7) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- 8) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- 9) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึง 10 ปี นับถึงวันเลือกตั้งในระดับอำเภอ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- 10) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- 11) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- 12) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- 13) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- 14) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 15) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- 16) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

17) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

18) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

19) เป็นข้าราชการ

20) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก

21) เป็นสมาชิกพรรคการเมือง

22) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่ได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก

23) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรี เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นรัฐมนตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก

24) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือก

25) เป็นบุพการี คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในคราวเดียวกัน หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ

26) เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ

การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกตามบทเฉพาะกาล

การเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งในวาระเริ่มแรก จะดำเนินการโดยการจัดการเลือกกันเองภายในกลุ่มอาชีพเดียวกัน จำนวน 10 กลุ่ม เริ่มตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ตามลำดับ ซึ่งผู้สมัครที่มีสิทธิเลือกต้องมาถึงสถานที่เลือกภายในเวลาที่กำหนด ผู้ใดไม่มาหรือไม่ทันให้หมดสิทธิที่จะเลือกและได้รับเลือก กลุ่มใดและวิธีการใดไม่มีผู้สมัครหรือมีผู้มารายงานตัวไม่เกิน 3 คน (ในระดับอำเภอ) หรือไม่เกิน 4 คน (ในระดับจังหวัด) ไม่ต้องดำเนินการเลือก แต่ถ้าเกิน 3 คน (ในระดับอำเภอ) หรือเกิน 4 คน (ในระดับจังหวัด) ให้ดำเนินการเลือกระดับอำเภอ และระดับจังหวัด รวมถึงการเลือกในระดับประเทศ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2561)

1. การลงคะแนน เมื่อผู้สมัครมาครบหรือทันเวลาที่กำหนดแล้ว ให้รวมอยู่ในกลุ่มและวิธีการสมัครเดียวกันเพื่อทำการลงคะแนน โดยการแสดงตนพร้อมบัตรประจำตัวประชาชนและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือก ลงลายมือชื่อที่ต้นขั้วบัตรลงคะแนนแล้วรับบัตรลงคะแนนเพื่อนำไปลงคะแนนในคูหา

โดยการ “เขียนหมายเลข” ผู้สมัครด้วยตัวเลขอารบิกในช่องเขียนหมายเลข ซึ่งผู้สมัครทุกคนมีสิทธิเลือกได้ไม่เกิน 2 หมายเลข โดยจะลงคะแนนเลือกตนเองก็ได้ แต่จะลงคะแนนให้บุคคลใดเกิน 1 คะแนนมิได้ เมื่อลงคะแนนเสร็จแล้ว ให้พับบัตรแล้วนำไปใส่ลงในหีบบัตรลงคะแนนด้วยตนเอง แล้วให้รอกจนกว่าการลงคะแนนและการนับคะแนนของแต่ละวิธีการสมัครจะแล้วเสร็จ เพื่อรับทราบผลการลงคะแนน

2. การนับคะแนน เมื่อการลงคะแนนของแต่ละวิธีการสมัครเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการประจำสถานที่เลือก จะทำหน้าที่ในการนับคะแนนโดยเปิดเผยและต้องให้เสร็จในรวดเดียวจะไม่เลื่อนหรือประวิงเวลา โดยในการนับคะแนนจะมีกรรมการ 3 คน ทำหน้าที่วินิจฉัยและอ่านหมายเลขผู้สมัคร ขานทวนหมายเลขและขีดคะแนน และเจาะบัตรที่วินิจฉัยแล้วแยกใส่ภาชนะบัตรดีและบัตรเสีย กรณีกลุ่มใดและวิธีการสมัครใดมีผู้ได้คะแนนเท่ากันเกิน 3 คน ในระดับอำเภอ หรือเกิน 4 คน ในระดับจังหวัด หรือเกิน 10 คน ในระดับประเทศ ให้ดำเนินการจับสลากทันทีเพื่อเลือกผู้ใดจะได้รับเลือก กรณีมีผู้ไม่ได้รับคะแนนเลย มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนผู้สมัครในกลุ่มนั้นและวิธีการสมัครนั้น (แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน) ให้สันนิษฐานว่ามีการสมยอมกันในการเลือก ให้จัดการเลือกกันเองใหม่ โดยให้ผู้ที่ไม่ได้รับคะแนนนั้นหมดสิทธิที่จะเลือกและได้รับเลือกและต้องออกจากสถานที่เลือก สำหรับการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับอำเภอ ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาไม่เกิน 20 วัน นับแต่สิ้นสุดระยะเวลารับสมัคร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับจังหวัด ต้องไม่เกิน 7 วัน นับแต่วันเลือกในระดับอำเภอ และการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ระดับประเทศ ต้องไม่เกิน 10 วัน นับแต่วันเลือกในระดับจังหวัด

3. การรายงานผลการนับคะแนน เมื่อการเลือกระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศเสร็จสิ้นแล้ว เลขาธิการกรรมการการเลือกตั้งจะรายงานผลการนับคะแนนของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัครให้กรรมการการเลือกตั้งทราบ เมื่อกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานดังกล่าวแล้ว ให้รอไว้ไม่น้อยกว่า 5 วัน ถ้ากรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้จัดเรียงลำดับรายชื่อผู้ได้คะแนนสูงสุด 10 ลำดับแรกของแต่ละกลุ่มและแต่ละวิธีการสมัคร แล้วแจ้งรายชื่อให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาคัดเลือก จำนวน 50 คน เป็นสมาชิกวุฒิสภา และคัดเลือกอีก 50 คน เป็นบัญชีรายชื่อสำรอง

วาระการดำรงตำแหน่ง

สมาชิกวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี นับแต่วันที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง โดยสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่วันที่ มีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ถ้ามีตำแหน่งว่างลงให้เลื่อนรายชื่อบุคคลตามลำดับในบัญชีสำรองขึ้นเป็นสมาชิกวุฒิสภาแทน โดยให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประกอบกับบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 200 คน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม จำนวน 10 กลุ่ม โดยมีวิธีการสมัคร 2 วิธี คือ 1) สมัครด้วยตนเอง และ 2) สมัครโดยคำแนะนำขององค์กร ซึ่งจะทำการเลือกตั้งตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ จากนั้นนำรายชื่อเสนอต่อคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อคัดเลือก จำนวน 50 คน ทั้งนี้ ผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิสมัครเพื่อเข้ารับเลือกในกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว และสมัครได้เพียงวิธีการเดียว รวมทั้งมีสิทธิสมัครได้เพียงอำเภอเดียว และเมื่อได้ยื่นใบสมัครแล้วจะถอนการสมัครมิได้ หากผู้ใดสมัครเข้ารับเลือกมากกว่าหนึ่งกลุ่ม มากกว่าหนึ่งวิธีการ หรือมากกว่าหนึ่งอำเภอ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด 5 ปี

สำหรับองค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคล เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ต้องเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมาแบ่งปันกันหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้ง มีสิทธิแนะนำชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดได้องค์กรละ 1 คน

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกกันเองของบุคคล ผ่านทางกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จำนวน 10 กลุ่ม เป็นช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในทุกอาชีพได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ในการเข้าไปทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย ควบคุม ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่สำคัญในการติดตาม เสนอแนะ เฝ้าระวังการปฏิรูปประเทศ รวมถึงการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และด้วยบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว นับได้ว่ามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทย

บรรณานุกรม

กกต. มีมติกำหนดวันรับลงทะเบียนขององค์กรส่งเสริม ส.ว. 15-24 ต.ค.นี้. (4 ตุลาคม 2561). **ไทยโพสต์ออนไลน์**.

สืบค้น 11 ตุลาคม 2561 จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/19117>

“ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การลงทะเบียนขององค์กรที่มีสิทธิแนะนำชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา” (4 ตุลาคม 2561). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนที่ 78 ก, หน้า 1-2.

“พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561” (12 กันยายน 2561).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 68 ก, หน้า 1-39.

“ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561” (21 กันยายน 2561).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 74 ก, หน้า 1-48.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” (6 เมษายน 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 30-88.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (13 กันยายน 2561). **การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา**. สืบค้น 11 ตุลาคม 2561 จาก https://www.ect.go.th/ect_th/news_page.php?nid=28&filename=